

# La Espero

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

Nro 3/1986 ★ Kr 8,50



BILDO: Magnus Dahlberg.

Junulinoj en Östansjö kun sia ĵusfarita pacapelo. Esperanto estas ideala kiel paclingvo, ĉar ĝi estas neŭtrala kaj ne apartenas al unu aparta lando, ili diras.

Ĝi kreas intereson kaj komprenon kaj donas sciojn pri la mondo ĉirkaŭ ni. Sed antaŭ ĉio ni per ĝi ricevas personajn amikojn en aliaj landoj, ni ekkonas iliajn cirkonstancojn, dezirojn kaj revojn.

Kaj tiam ni vidas, ke paco ni ĉiuj deziras. Pro tio estas tiel nature labori por ĝi nun dum la speciala Jarro de paco.

Flickor i Östansjö med sin nygjorda fredsappell. Esperanto är idealiskt som fredsspråk, för det är neutralt och tillhör inte ett visst land, säger de. Det skapar intresse och förståelse och ger kunskap om världen runt omkring oss. Men framför allt får vi genom det personliga vänner i andra länder, lär känna deras förhållanden, önskingar och drömmar. Och vi ser då att fred vill alla ha. Därför är det så naturligt att arbeta för den nu under det speciala FREDÅRET.

## Esperantoförbundet

Adress: EsperantoCentro,  
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm,  
Telefon: 08-11 74 34.

EsperantoCentro är öppet  
måndag-torsdag kl. 17-19.  
Postgiro: 20 12-3, Esperanto-  
förbundet.

### Medlemsavgift:

Direktansluten medlem 75 kr  
ungdomsmedlem t.o.m. 20 år 35 kr,  
familjemedlem (utan tidning) 25 kr.  
Prenumerationsavgift för *La Espero*  
ingår i medlemsavgiften.

Medlemmar under 30 år är samtidigt  
medlemmar i Sveriges Esperantisters  
Ungdomsförbund och får dess tidning  
Kvintinto. Om du inte får den, med-  
dela födelseår till Esperanto Centro.

## Esperantoförlaget

### Postadress:

Box 7502, 200 42 Malmö.

### Besöksadress:

Möllevångsgatan 20 B.

### Öppettider: 1 sept.-15 maj:

onsdagar 10-11, torsdagar 17-18.

Skriftliga beställningar expedieras  
hela året, även under sommaren.

Telefon: 040-12 20 29.

Postgiro: 578-5.

Expedition: Wivi Nilsson.

Styrelsens ordförande:

Anita Lindblom.

## La Espero

Organ för Svenska Esperantoför-  
bundet

Adress: EsperantoCentro

Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm tel  
08-11 74 34

Ansvarig utgivare: Bertil Åkerberg

Redaktör: Karin Lindquist

Västermov. 19, 732 00 Arboga  
tel 0589-155 31

Utformning: Bertil Danielsson,

Prästgårdsv 8, 672 00 Årjäng  
tel 0573-105 69

Fotosats och tryck:

EsperantoCentro, Stockholm 1986



## SEF:s styrelse

**Ordförande:** Karin Lindquist (La Es-  
pero)

Västermov. 19, 732 00 Arboga tel  
0589-155 31.

**Sekreterare:** Anita Lindblom

(kansliet, medlemsfrågor)

Oxelv. 53, 138 00 Älta  
tel 08-773 40 24

**Kassör:** Börje Andersson

Ingeg. 4 A, 541 50 Skövde  
tel 0500-122 05

**Vice ordförande:** Märtha

Andréasson, (SEF:s årskongresser)

Pl 2265, 425 00 Hisings Kärra  
tel 031-57 11 33

**Styrelseledamot:** Kerstin Rohdin

(turnéer, bibliotek)

Ringv. 11 B, 579 00 Högsby  
tel 0491-209 20

**Styrelseledamot:** Åke Rohdin

(massmedia)

Engelbrektsg. 25 A, 702 13 Örebro,  
tel 019-18 53 60

**Styrelseledamot:** Birger Viggén

(jubileumsarrangemang)

Karlbergsv. 72 B, 113 35

Stockholm

tel 08-30 79 92

**Suppleant:** Ingemar Nordin

(massmedia)

Mosebacke torg 8, 116 45 Stockholm,  
tel 08-41 46 37

**Suppleant:** Bertil Andreasson

(utbildning, nordiskt samarbete)

Södra Rörum, 242 00 Hörby

tel 0415-501 52

**Informationskommittén:** Bernt

Lindquist

Västermov. 19, 732 00 Arboga tel  
0589-155 31

Utgivningsdatum för *La Espero* 1986: ca 31/1, 28/2, 30/3, 30/4, 15/6,  
15/9, 15/10 och 30/11.

Manuskript till tidningen skall vara redaktören tillhanda senast en  
månad före utgivningsdatum. Manuskripten skall vara maskinskriv-  
na med dubbelt radavstånd, helst inga förkortningar. Bokstäverna  
skall vara rätt övertecknade. Manuskripten skall vara av en sådan  
kvalitet att en icke-esperantist direkt skall kunna sätta dem.

### Annonspriser i *La Espero*:

1/1-sida

kronor 1 200

1/2-sida

kronor 725

1/4-sida

kronor 425

2 spalter x 6 cm

kronor 250

## Sprid Fredsnumret

Ni kan köpa freds- Beställ hos Esperan-  
numret av La Espe- to Centro!

ro och dela ut till Kostnaden är:

goda vänner, släk- 1 ex kr 8:50

tingar, organisatio- 3 ex kr 20:—

ner, institutioner... 10 ex kr 50:—

Portokostnader till-  
kommer.



## INNEHÅLL/ENHAVO

- 32 SEF:s årskongress i Örebro  
Olof Palme ...  
La Finnlanda Esperanto-  
prezidanto kondolencas.
- 33 Ett "laddat" år för Sveriges  
esperantister.  
Stöd till Esperanto utom-  
lands.
- 34 Viktigt för freden/Ingemund  
Bengtsson.  
Aŭskultu Radio Polonia ...
- 35 Esperanto i skolan.
- 36 SÖ satsar på fredsåret.  
Esperanto – bibliotek.  
Internationella kursen i Es-  
peranto...
- 37 Det kom ett brev...  
Fredssamtal i Leningrad.
- 38 Ĉiuj volas pacon.  
Kontakto.  
La paciblibro de Bernard  
Benson.
- 39 Internationella barnbyar  
och esperanto.  
Neve Shalom – ett fredsex-  
periment i Israel.
- 40 Amnesty International.
- 41 Fred = rättvisa.  
Den stora Fredsresan går vi-  
dare...
- 42 Använd fredsaffischen.  
Klubo 14!  
Dela lika för fred och rätt-  
visa.
- 43 Tra la lando.  
UEA informas...
- 44 Novaj donacoj dum februa-  
ro.  
Klubo Cent.  
Popola parlamento kun-  
venis.  
Krucvorto.

## Prezidanto:

### 1986 Fredens år

Vi i Norden har under en lång följd av år levat relativt förskonade från terrorism och ofred. Men nu har terrorismen nått vår del av världen. Jag menar naturligtvis det tragiska mordet på vår statsminister, Olof Palme. På ett brådstörtat och fruktansvärt sätt måste världens folk konstatera att ofreden sprider sig trots förhoppningar om motsatsen under 1986 – **fredens år**.

Vid den summering som har skett efter Olof Palmes död, har det bland annat visat sig att hans internationella insatser varit mycket betydande. Han har på olika sätt stött världens små nationer, då kanske framförallt de från den så kallade "tredje världen".

Om man summerar alla de strävanden som görs för att stärka de små nationernas utveckling, det må vara humanitära eller komersiella, så leder de förhoppningsvis förr eller senare till att dessa nationer vill ha en plats på den internationella arenan.

I den situationen skall det visa sig att de möter nya problem. De kommer förmodligen att mötas av en språklig isolering. Deras små nationella språk är inte alls gångbara. Ännu en gång möts de av en situation av underlägsenhet.

Det är här esperanto kommer in i bilden, ett internationellt språk, logiskt uppbyggt och lätt att lära. Ingen språkgrupp har vare sig politiska eller ekonomiska fördelar framför andra. Den språkliga jämlikheten borde kunna bli total.

#### Men esperanto och freden då?

Naturligtvis är införandet av esperanto ingen garanti för fred. Men



att på ett enkelt och lättförståeligt sätt kunna redogöra för sina ståndpunkter är ett stort steg i rätt riktning. Det var ju det som drev Ludvig Zamenhof att skapa språket för 100 år sedan. Hur viktig den språkliga förståelsen är, förstår man av att flera diktatorer i vår tid förbjöd esperanto, eftersom denna förståelse inte tjänade deras syften. Genom att införa esperanto i internationella organ, skulle man taga ett avgörande steg i rätt riktning mot fred.

#### Esperanto i fredens tjänst

Ofta sker ställningstaganden i det internationella samarbetet utanför de formella sammanhangen där tolkarna finns. Det kan vara i korridorer, matsalar eller hotellrum. Här är det viktigt att "förtroliga" samtal på samma plan kan komma till stånd. Det är den arbetsmiljön esperanto kan skapa och därmed en god grogrund för ett framgångsrikt fredsarbete.

Låt oss hjälpas åt, var och en efter sin förmåga, att föra ut esperanto till vår omvärld. På så sätt kan vi var och en vara vår egen fredsarbetare. Otivelaktigt är det ett arbete i fredens tjänst.

Karin Lindquist



# SEF:s årskongress i Örebro 2 - 4 maj 1986

Program och information i la Espero 1 och 2 1986.

Välkomna till en givande och intressant kongress.

Ännu är det förmodligen inte för sent att anmäla sig om man inte behöver logi.

Fråga Inger eller Erling tel 019-20 20 32



## Olof Palme



Sveriges esperantister deltagar i sorgen över Olof Palmes död och känner avsky för det ohyggliga dådet.

Svenska Esperantoförbundet har till Svenska regeringen sänt ett kondoleansbrev med följande lydelse:

”Det är med djup sorg vi mottagit beskedet om statsminister Olof Palmes bortgång. Det internationella samhället har därigenom drabbats av ett svårt slag och kommer länge att sakna denne förkämpe för de mänskliga rättigheterna”.

Olof Palme kände väl till esperanto och dess möjligheter till vidgade internationella kontakter. Han stod som Beskyddare av Världsesperantokongressen i Stockholm 1980. Han har skrivit förordet till esperantoöversättningen av Harry Martinsons Aniara.

”Freden är vårt eget ansvar”, sade Olof Palme. Det bästa sättet att hedra hans minne är att arbeta med de orden som ledstjärna. Alla kan vi efter förmåga delta i detta fredsarbete.

## Kallelse

till Esperantoförlagets årsmöte söndagen den 4 maj 1986 kl 11.00–12.30.

Plats: Olaus Petriskolan, Örebro

## La Finnlanda Esperanto-prezidanto kondolencas

Okaze de la morto de ĉefministro Olof Palme ni ricevis kondolencan leteron de la prezidanto de Esperanto-Asocio de Finnlando:

Dum la ĵusa semajnfino mi parolis kun amikoj, ankaŭ kun esperantistoj en Helsinki, kaj ni ĉiuj sentis nin deprime konsternitaj. Estis la ŝoka novaĵo el Svedujo, kiu trafis nin sabaton matene: ĉefministro Olof Palme murdita! Ĉu la mondo povos plu esti tia, kia ĝi estis ĝis nun? Ĉu la pacan Nordon jam frapas la terora febro? Kial ĝuste Palme, la forta idealisto, estis la viktimo?

Ni ĉiuj forte sentis, ke la krimo trafis ankaŭ nin. La limo inter niaj landoj malmulte signifas kaj preskaŭ ne ekzistas. La brutalaĵo hazarde ne okazis ĉe ni, unu alia mondangulo kiun ni kredis paca, sed nian koron ĝi trafis. Mi sentas mian devon ĉi tiel peri al vi niajn sentojn de zorgo, funebro kaj kondolenco.

Harri Laine



---

# Ett "laddat" år för Sveriges esperantister

Vad händer i år inom esperantorörelsen i Sverige?

Det är klart att för dem som sparat pengar till biljett till världskongressen i Peking, är detta den stora händelsen, som för dem överskuggar allt annat. Men även hemma i Sverige finns åtskilligt att välja på, om man vill träffa andra esperantister och ha intressanta och skojiga dagar tillsammans med dem.

1986 års svenska esperanto-kongress har förlagts till Örebro den 2-4 maj. Det blir ett omväxlande och innehållsrikt program där. Bland de utländska gästerna är Andreo Pettyn från polska radion, som skall berätta om Radio Warszawas sändningar på esperanto. Även en representant för Unesco deltar. Medan dagarna är fyllda av möten och förhandlingar, är kvällarna reserverade för trivsamt samvaro. Till den bidrar en stor trupp unga folkdansare och musikanter från Polen.

Kongressen är knappt över, så bjuder mitten av maj på två lockande arrangemang. 12-16 maj hålls en internationell kurs på Nordiska folkhögskolan i Kungälv. Det blir esperantokurser för nybörjare, mer försigkomna och esperanto-lärare.

17-19 maj anordnar det svenska ungdomsförbundet "Kultura Esperanto Festivalo" i Uppsala. Flera kända artister har tackat ja och bildar underlag för ett fint internationellt program med musik och teater på esperanto.

Hela våren är också fylld av arrangemang i alla de många klubbarna runt om i Sverige. Åtta klubbar får besök av en känd fransk esperantist, Maurice Sujet, som med tanke på sommarens världskongress i Peking bland annat kan berätta om sina resor i Kina. De unga polska folkdansarna från kongressen i Örebro ger också uppvisningar i fem andra orter.

Sommaren använder många esperantister till resor till esperantoarrangemang i utlandet. Det finns otaliga sådana att välja bland i de flesta länder i Europa.

Hösten startar med en dansksvensk esperantodag i Danmark den 7 september och den svenska esperanto-dagen i hela Sverige den 28 september. Den 4-5 oktober hålls en stor nordisk sammankomst i Bengtsfors i Dalsland. Anledningen till att den förlagts just dit är att där bildats en mycket ungdomlig och entusiastisk esperantoklubb, som bland annat lyckats få sin skola att införa undervisning på esperanto.

Särskilt under höstarna är klubbarnas aktivitet stor. Flera orter kan också räkna med att få besök av turnerande utländska föreläsare.

Allt som allt kan man säga att 1986 blir ett händelserikt år för Sveriges esperantister. Ändå är det bara en försmak av allt som skall hända 1987, det år då det internationella språket esperanto fyller 100 år.



---

## Stöd till Esperanto utomlands

Esperanto har säkert fått alla epitet som kan tänkas under de gångna 99 åren. Man har sagt att Esperanto är kommunistiskt, sionistiskt, kapitalistiskt, ett språk för intellektuella, de fattigas Latin osv. Språket och dess utövare har placerats på bedömningsskalans alla tänkbara punkter. Anledningen till detta kanske ligger i att alla slags människor förespråkat Esperanto – och det var ju meningen.

### EUROPA

Europas länder har Esperantoförbund med undantag för Albanien och Rumänien.

Flera öststater har under många år hjälpt esperantoförbunden

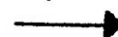
ekonomiskt. Esperanto har kommit in i en del skolor och fortsätter att växa. Ungern har sedan 1967 treårig linje i esperanto vid universitetet i Budapest.

Polen har under många år haft dagliga esperantosändningar på kort- och mellanvåg. Programmen har rönt så stort intresse från utlandet att antal sändningar ökat på till att idag omfatta sex halvtimmars program per dygn året om. Bulgarien är kanske det land som gett mest stöd till esperantoverksamhet. Man lät bli att bygga ett konferenshotell med 240 platser, som skänktes till förbundet. Där hålls fortlöpande kurser året runt.

Vissa förbund har god kontakt med sina parlament. I England finns en organiserad stödorganisation bland parlamentsledamöterna. När den startade för några år sedan var det ett tjugotal medlemmar medan det idag närmar sig två hundra.

Spanska Esperantoförbundet har en stor andel lärare bland sina medlemmar. Man gläder sig idag åt att kung JUAN CARLOS ställer upp som hedersordförande till nästa års landskongress.

Italien har också en grupp stödjande parlamentariker som nått en bit över hundra stycken.





Frankrike har inget organiserat stöd men motioner i parlamentet för införande av esperanto i skolorna har fått bra stöd. Frankrike har två universitet med fleråriga linjer för esperanto.

Våra norska kollegor har nått framgångar i samarbete med sitt utrikesdepartement. Man gav ut information om Norge på prov på esperanto och det blev sådan efterfrågan från utlandet att departementet sedan fortsatt att ge ut skrifter om norskt kulturliv.

I Finland har intresset för esperanto på högsta nivå kommit igång. För ett antal år sedan följde skolöverstyrelsen ett treårigt prov för att se hur undervisning i tyska påverkades om den föregicks av ett års esperantostudium. Resultatet blev så lyckat till esperantos fördel att man deklarerade från utbildningsdepartementet att den dag flera länder samtidigt vill starta undervisning i esperanto på bredare front så ställer man obetingat upp.

#### AMERIKA – AFRIKA

Liknande framgångar kan man notera i både Amerika och Afrika.

#### JAPAN

Japans socialdemokrater har försökt påverka landets parlament för att få in esperanto i skolorna. I övrigt har det varit livligt esperantointresse bland landets studenter. Esperanto är ett känt begrepp i Japan vilket visas av att det stora företaget NEC haft helsidesannonser där man talar om esperanto när man gör reklam för sina produkter inom telekommunikation.

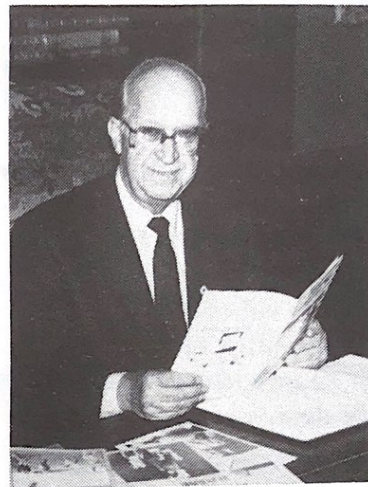
#### KINA

Kina är ytterst intressant genom sitt stora stöd för esperanto. Redan för sextio år sedan blev många politiskt medvetna studenter intresserade av språket som ett hjälpmedel till internationell förbrödning. De nu gamla och många gånger högt komna esperantoförespråkarna har på de senaste

För att kunna skapa fred i världen måste människor förstå varandra. En första förutsättning för detta är att vi kan **tala** med varandra, föra fram våra synpunkter, lyssna, argumentera, övertyga. Det bör ske direkt, utan mellanhänder i form av tolkar. Att detta kräver ett gemensamt språk understryker talman **Ingemund Bengtsson**:

*”Att förstå varandra är en viktig förutsättning för att kunna övertyga... Det gäller för oss att övertyga så många som möjligt om behovet av ett språk som alla nationers medborgare kan tala vid sidan av sitt modersmål. Ett gemensamt språk är utan tvivel en fredsfaktor. I våra dagars oroliga värld måste vi slå vakt om allt som kan bidra till förståelse folken emellan”.*

## Viktigt för freden



### Ingemund Bengtsson på SEF-kongressen:

”Till dem som säger att Esperanto ju bara är en 100-årig dröm – ja visst, men drömmen om fred är tusenårig och inte överger vi den drömmen!”

tio åren fått igång ett enormt stöd för språket. Kina är arrangör för årets esperantovärldskongress och denna inträffar sista veckan i juli.

#### SVERIGE

Vi kanske skall påminna om att även en hel del politiker i Sverige har sympatier för esperanto och en del fick chansen att vara med bland 75 underskrivare till ett upprop för språket för två år sedan. Bland undertecknarna fanns fyra utbildningsministrar. En av dessa är idag statsminister de övriga var Britt Mogård, Jan-Erik Wikström och Bengt Göransson. Det fanns då två mindre kända namn på listan – Bengt Lindqvist och Sven Hulterström som dock klev fram och blev socialminister respektive kommunikationsminister.

#### UNESCO

Med UNESCO's fina resolution för esperanto för några månader sedan fick världens esperantister ett gott moraliskt stöd inför nästa års 100-årsjubileum.

Roland Lindblom

## Aŭskultu Radio Polonia...

La 26-an de julio 1986 je la 19.30 h. laŭ la universala tempo (41 kaj 49 m = 7285: 6095 kHz) **Radio Polonia** aŭdigos sian 30-milan esperanto-elsendon.

Kadre de la esperanto-elsendoj de Varsovio estas aŭdigata ĉiusemajne speciala programero por komencantoj/progresantoj. Dimanĉe je la 15.30, 19.30, kaj 21.30 laŭ la universala tempo oni aŭdigas 5-minutan tekston, skribitan per facila lingvo, kiun tre malrapide laŭtlegas spertaj parolistoj.

Se vi volas skribi al la radio la adreso estas:

Esperanto-Redakcio  
Radio Polonia  
Box 46  
00-950 Varsovio, Pollando



Vid UNESCO:s generalför-samling i Sofia i november 1985 antogs en resolution i vilken man bl.a. säger "General-församlingen inbjuder medlemsstaterna... att påverka in-förandet av studieprogram om språkproblemen och om Espe-ranto i sina skolor och institu-tioner för högre undervisning." Detta är ett starkt er-kännande av Esperantos roll som internationellt språk och en kraftig uppmaning till medlemsstaterna att göra något konkret.

#### Fredsarbete och internationell förståelse

Hur är då läget för Esperanto i Sverige och i andra länders skolor? Om vi först ser till vårt eget land ger Läroplan för grundskolan, Lgr 80, en hel del möjlig-heter. Jag citerar. "Tillval. På förslag av rektor beslutar skol-styrelsen i varje kommun vilka kurser som skall kunna väljas in-om tillvalsblocket. Rektor skall avege sitt förslag efter samråd med personal, föräldrar och elever... Vad som skall studeras i de olika tillvalskurserna skall anges i en kursplan... Länskolnämnden fastställer kursplanen." Lgr 80 an-visar också en hel rad av kombinationsmöjligheter mellan teo-retiska, tekniska och praktiska ämnen. På några platser i landet har sådana läroplaner utarbetats och godkänts. Man har då utgått från frågor om fredsarbete och in-ternationell förståelse. Esperanto har då kommit in som en naturlig del i tillvalsämnet. En annan va-riant kan vara att man erbjuder ett språkalternativ för dem som inte anser sig orka läsa tyska eller franska jämsides med den obliga-toriska engelskan. Dessa elever vill kanske kombinera med något praktiskt. Esperanto och maskin-skrivning skulle då kunna vara en lockande tillvalskombination. För den intresserade esperantoläraren finns säkert många möjligheter, men man måste naturligtvis över

## Esperanto i skolan.

hindret som heter godkännande av kursplan och sedan får man hoppas att tillräckligt många ele-ver väljer ämnet.

#### Fria aktiviteter

En annan möjlighet, som öppnar sig är att erbjuda Esperanto inom ramen för fria aktiviteter. Detta förekommer på flera håll såväl på mellan- som på högstadiet och har visat sig vara mycket populärt. På gymnasiet finns möjlighet att på försök undervisa i Esperanto som C-språk. Man måste då ha SÖ:s godkännande. Orientering om Es-peranto ges också på temadagar som berör Fred och Internationel-la frågor.

Som synes ges många möjlig-heter, men bristen på lärare och de språkintresserade elevernas inriktning på franska och tyska som tillval, gör att antalet espe-rantostuderande grundskoleelever är litet.

#### Esperanto obligatoriskt ämne

I en del andra länder har man in-fört Esperanto på ett fastare sätt i skolan. Språket har jämbördig rang med nationalspråken. Sedan man väl valt "sitt" språk så är det ett obligatoriskt ämne. På detta sätt är det ordnat i exempelvis Po-len, Ungern, Jugoslavien och vis-sa tyska delstater. I Ungern kan man studera Esperanto på uni-versitetsnivå och få diplom som esperantolärare. Detta är lik-värdigt med diplom i något annat språk. I andra länder förekommer Esperanto som ett fritt valt ämne men inom det ordinarie schemat. Så kan fallet vara i Italien, USA, Frankrike och Belgien. En full-ständigare redovisning lämnas i skriften La oficiala situacio de la Esperanto-Instruado en la mon-do. (Esperanto-Dokumento 16 E). För esperantotalande lärare och för lärare, som undervisar i Esperanto finns en världsorgani-sation Internacia Ligo de Espe-rantistaj Instruistoj, ILEI (Lära-rnas Internationella Esperanto-

Förbund). På sin 18-e internatio-nella konferens i Jugoslavien 1984 antog ILEI en resolution, i vilken man i många punkter presenterar hur esperantoundervisningen skulle kunna ske.

1. Man inför Esperanto som för-sta basspråk i tredje eller fjär-de årskursen.
2. Efter ett års studier av Espe-ranto börjar man med ett an-nat främmande språk.
3. Jämsides med det främmande språket fortsätter studierna i Esperanto, som nu fungerar som kompletterande språk.
4. Esperanto kan kanske någon gång bli det enda språket jäm-sides med modersmålet.

"Konferensen var övertygad om att genom detta system skulle kommunikation mellan männi-skor kompletteras, den språkliga förståelsen säkras och därigenom vägen till fredlig samlevnad mel-lan olika folk underlättas."

#### Esperanto som basspråk

Varför vill man nu börja med es-peranto som ett basspråk? Jo, för-sök med elever i klass 4 och 5 i några skolor i Tyskland, Belgien, Frankrike och Nederländerna där man under två år undervisade bar-nen i Esperanto som första främ-mande språk visar, att man vann många fördelar.

1. I jämförelse med en kontroll-grupp, elever i 7:e och 8:e klass, som lärde engelska, visa-de det sig att inläringen av samma språkmängd gick 2,12 ggr snabbare i Esperanto än i engelska.
2. Tidsbesparingen vid inläring av engelska efter två års espe-rantostudier kan uppgå till 18 % enligt en undersökning vid Institut für Kybernetische Pädagogik, Paderborn (Pader-borner Arbeitspapiere 47).





# Esperanto – bibliotek

3. Esperantostudierna väckte intresse för det egna språket, p.g.a. Esperantos logiska och regelbundna uppbyggnad.
4. Esperantostudierna stimulerade läs- och skrivförmågan i det egna språket p.g.a. Esperantos regelbundna fonetik och stavning.
5. Esperantostudierna möjliggjorde korrespondens med jämnåriga i andra länder och avslutades med en lägerskola för alla deltagande klasser. På så sätt fick man kontakt med kamrater i andra länder och grunden lades för internationell förståelse.

En fullständig redogörelse för detta experiment lämnas i Helmut Sonnabends bok Esperanto: lerneja eksperimento -raporto -analizo -konkludo.

Bertil Andreasson

## SÖ satsar på fredsåret

I årets budgetproposition aviserades att skolöverstyrelsen ska få i uppdrag att utarbeta en långsiktig plan för undervisningens internationalisering. Men redan nu gör SÖ en extra satsning för att stödja skolornas fredsundervisning.

1986 har ju av FN proklamerats som internationellt fredsår och SÖ vill dra sitt strå till stacken. I en skrivelse, som bl a går till alla rektorer, ger man förslag om material och projekt som kan användas i undervisningen.

Eftersom 1986 av FN proklamerats som internationellt fredsår väntar man sig att det blir extra många temadagar och andra aktiviteter runt de här frågorna på skolorna i år.

I sin anslagsframställan för 1986/87 begärde SÖ pengar för en ökad satsning på undervisningens internationalisering. Bengt Göransson säger i årets budgetproposition att han delar SÖs bedömning om det angelägna i att sådana frågor lyfts fram i undervisningen. Han aviserar också att SÖ ska få i uppdrag att utarbeta ett handlingsprogram för skolans internationalisering.

Esperanto – bibliotek! Hur hör dessa två begrepp ihop? Finns det litteratur på esperanto på svenska bibliotek t ex? Avdelningarna för esperanto – det finns två avdelningar i det nya klassifikations-systemet Hye för skönlitteratur på esperanto och Fye för språkvetenskap om esperanto – är oftast inte så stora och innehållsrika. Dock har alla länsbibliotek esperantolitteratur – de största samlingarna finns antagligen i Malmö och Göteborg. Om man ser till bibliotekets storlek har nog Karlskoga den största esperantoboksamlingen i landet. Göteborgs stadsbibliotek köper med hjälp från esperantister kontinuerligt in nya esperantoböcker.

Många esperantointresserade beställer fjärrlån för att få tag på de böcker, som de behöver för sina studier i språket.

I andra länder finns på många håll mycket större samlingar av esperantolitteratur.

Det s k "pliktbiblioteket", som ska ha ett exemplar av alla böcker tryckta på esperanto finns i London och innehåller omkring

40.000 band. Varje år utkommer ca 100 böcker på esperanto i världen.

Vid den senare världskongressen, som ägde rum i Augsburg 1985 bildades en yrkesförening för bibliotekarierna från olika länder. I sammanträdet under kongressen deltog ett 30-tal personer, men det finns 200–300 esperantotalande biblioteksarbetare i världen. En sådan yrkesförening ska främja kontakten mellan biblioteksarbetare i olika länder, utbyta erfarenheter och även hjälpa varandra med att söka böcker, diskutera klassificering och arbeta bibliografiskt. Det kan också finnas möjligheter till "arbetsbyte" mellan olika länder. En del studiebesök på bibliotek i andra länder har förekommit.

Vill du veta mer om esperanto och bibliotek hör av dig till Kerstin Rohdin, som arbetar vid Högsby kommunbibliotek.

Kerstin Rohdin, Ringv. 11 B, 579 000 Högsby tel 0491-204 61

## Internationella kursen i Esperanto på Nordiska Folkhögskolan i Kungälv

Harold Brown kommer inte att leda pedagogikkursen, han har fått förhinder. I stället kommer Oszkar Princz, Budapest, Ivica Spoljarec, Zagreb, och Ebbe Vilborg, Göteborg, att medverka. De kommer att pre-

sentera sina respektive metoder att undervisa. Både Budapest och Zagreb är ju intressanta vad gäller esperantomethodik. Förutom dessa tre nämnda deltar ju Andreo Pety, som också är mycket skicklig vad gäller esperantomethodik.

Nybörjarkursen kommer att ledas av Anna-Maria Lange, Lund, välkänd och välmeriterad. Det blir teater av Ivica och Vanda från Zagreb och vi kommer att ägna en kväll åt freden, då vi kommer att inbjuda Fredsrörelsen i Kungälv att delta. Anmäl dig till Märtha Andreasson, 2265 Tolsered, 425 90 Hisings Kärra, tel. 031-57 11 33.

sitioner att han delar SÖs bedömning om det angelägna i att sådana frågor lyfts fram i undervisningen. Han aviserar också att SÖ ska få i uppdrag att utarbeta ett handlingsprogram för skolans internationalisering.

SEF har tagit kontakt med SÖ i denna fråga och kommer att ha en representant därifrån med i Bengtsfors där temat är esperanto i skolan.

Anmäl dig till Märtha Andreasson, 2265 Tolsered, 425 90 Hisings Kärra, tel. 031-57 11 33.

## Det kom ett brev...

från Ingrid Maltesson i Lund. Hon börjar med att tacka för en trevlig korrespondenskurs, vilken hon just har läst färdig och så fortsätter hon:

Låt mig få berätta om mitt nya Vurmeri. Jag har länge känt hur min hjärna mer och mer börjat korka till sig. Vad skulle jag göra åt det?

Jogga upp den förstås! Läsa nåt helt nytt – som engagerade mig – nåt jag kunde ha glädje och nytta av! Men vad?

**Esperanto, det internationella språket kanske?**

Allas andra språk borde det ju egentligen vara! Men vad spelar det för roll om inte alla kan det? Om bara någon här och där världen över är esperantist och har tid med mig när jag kommer dit. Tänk, om jag kunnat esperanto när jag var i Bulgarien och Ryssland t ex. För att inte tala om vilken glädje jag kunde haft av språket i Peking och Shanghai. Dumt att jag inte börjat förr men bättre sent än aldrig!

Jag gick till Lunds esperantoklubb. Blev mottagen med stora famnen och bums satt i en kurs.

Jag, som gått femtioelva kurser i engelska, alltid misslyckats och alltid varit sämst, trivdes från första stund.

Esperantister är ett trivsamt släkte och esperantoklubben här i Lund är liten men aktiv.

Språket är regelbundet, stavas som det låter och har få grammatiska regler, alla utan undantag. Av stamord kan man med hjälp av för- och efterstavelser skapa oanade nyanser. En av de bästa ideerna är motsatsordet MAL. Sana betyder frisk, malsana = sjuk. Fiffigt och rationellt.

## FREDSSAMTAL I LENINGRAD

I oktober 1982 deltog Ulla och Martin Säter tillsammans med mig i en bussresa till Leningrad. Syftet med resan var att se på konst. Så dock inte för oss – det vill säga inte enbart. Jag ville återse en god vän, välkänd esperantist i staden, och överhuvud taget ville vi träffa sovjetiska esperantister. Det lyckades, och under en hel kvälls samtal kom vi ofta in på temat fred. Makarna Ljudmila och Vitalij Titov var aktiva medlemmar i MEM (Esperantisternas Världsförbund för Fred). 1980 hade Vitalij översatt en dikt av Mihail Dudin till esperanto, som han nu bad Ulla Säter översätta till svenska. Här följer de båda versionerna:

### UTOPIA POEMO (1968)

Turnas min mi al ĉiuj homoj  
Kiuĵ loĝas en landoj diversaj  
Por la viv' de l' epokoj estontaj  
Mi anoncu tutlokan feston  
TAGON SEN PAFO SUR LA  
TER'

Se la festo estos sukcesa  
Niajn fortojn ni povas triobli  
Kaj kontrakti fideble por paco  
Kaj por ĝojo de l' homoj aranĝi  
JARON SEN PAFO SUR LA  
TER'

Jaro sen pafotagotagoj trankvilaj  
Sen torturoj de l' noktoj karceraj  
kaj jen forgesinte militojn  
Ni komencos konstrui epokon  
EPOKON SEN PAFO SUR LA  
TER'

Kaj la tero disfloros belege  
Kaj eliros el sanga rondo  
Ni forgesos iom post iom  
Mortigi nin reciproke  
HOMOJ! ĈIO DEPENDOS DE  
VI!

### UTOPISK DIKT

Hör upp, människor i alla länder  
jag bjuder er alla till fest  
Vi tar framtiden i våra händer  
och lovar varje gäst  
EN DAG UTAN KRIG PÅ JORDEN

Och om festen blir en succé  
vi våra krafter multiplicerar  
I kampen för fredens idé  
vi med glädje proklamerar  
ETT ÅR UTAN KRIG PÅ JORDEN

Efter ett år av fridfulla dagar  
och nätter utan kval  
vi börjar med andra lagar  
en ny epok, skön och sval  
EN EPOK UTAN KRIG PÅ  
JORDEN

Ur våra gemensamma drömmar  
slår ut en grönskande jord  
I glömska fördrivs av tidens  
strömmar  
minnen om brodermord  
MÄNNISKOR! ALLT BEROR  
PÅ ER!

Anna-Maria Lange

· Detta språk passar min logiska tankebanan. Att jag sen glömmar och glömmar och glömmar glosor jag lärt mig är en annan sak. Korrespondenskursen i esperanto som Ingrid har läst består av 6 brev. Beställning av kursen kan ske genom att sätta in kronor 15:– på postgiro 2012 – 3 Svenska Esperantoförbundet. Angiv på talongen vad beställningen avser.





## Ĉiuj volas pacon

Den 26 och 27 oktober 1985 besökte jag i Göteborg konferensen: Tillsammans för en bättre värld – initiativtagare var Ingalill Tyrefelt, språklärare och nybliven esperantist från Kungsbacka. Tre gånger gavs intresserade tillfälle att delta i Esperanto-seminarier.

Följande notis fanns i Göteborgs-Posten 86-02-23 under rubriken Fria Ord – insänd av Ingalill Tyrefelt:

"År 1986 har av FN proklamerats som Internationella fredsåret. Mycket arbete och temadagar kommer att arrangeras på våra skolor, och då kanske det vore en idé för eleverna att få möta esperanto som en möjlighet att bygga en bättre och fredligare värld".

A-M Lange, Lund



Kontakto – en internationell tidskrift om aktuella teman. Hälften av artiklarna skrivna med begränsat ordförråd – bra för nybörjare.

Sex nummer per år. Sexton sidor per nummer. Prenumerera genom att betala 60 kronor till postgiro 14 74 29-5, Esperantoförbundet. Specialkonto.

## La paclibro de Bernard Benson

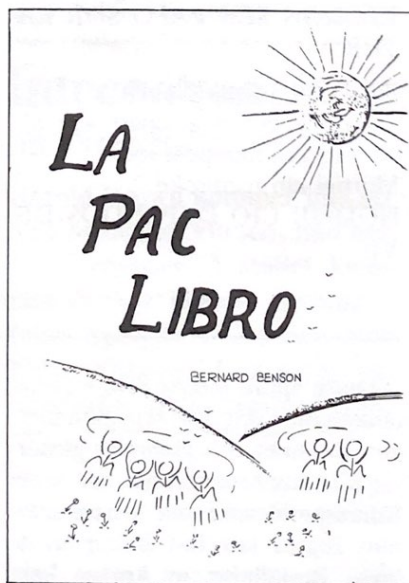
Dum konversacia kurso ni tradukis tiun libron, jam antaŭe tradukita al pli ol 20 lingvoj. En aŭgusto -85 nia manuskripto presigis. La verkisto, internacie konata sciencisto, kiu i a laboris por la armilindustrio, dediĉis sian

libron al ĉiuj infanoj en la mondo – kaj al ĉiuj plenkreskuloj. Li volas montri, ke la terглоbo povas saviĝi el minacanta nuklearnila katastrofo.

Kiel? Legu mem akompanante knabeton, kiu diras:

"MI NE VOLAS MORTI!  
MI VOLAS VIVI!  
ĈIUJ INFANOJ VOLAS  
VIVI!"

La libro estas mendebla pere de enpagilo al Lunds Esperantoklubb, pĝ konto: 17 68 40-7. Prezo: 35:– kr.



### Fredsboken av Bernard Benson

Under en konversationskurs översatte vi denna bok, som då redan var översatt till mer än 20 språk. I augusti -85 trycktes vårt manuskript. Författaren, en internationellt känd vetenskapsman, som tidigare bl a arbetat i vapenindustrin, har tillägnat sin bok alla barn i världen – och alla vuxna. Han vill visa att jorden kan räddas från en hotande kärnvapenkatastrof.

Hur? Läs boken och följ med en liten pojke som säger:

"Jag vill inte dö!

Jag vill leva!

Alla barn vill leva!"

A-M. Lange

# Internationella barnbyar och esperanto



När barn och ungdom av olika nationaliteter samlas till läger för fredlig samvaro, då om någonsin borde esperanto vara en självklarhet. I Stockholm har esperantisterna under senare år sökt etablera kontakt med lokalföreningen för Internationella Barnbyar (CISV). **Karin Swedenborg**, Stocksund, som är hedersledamot i styrelsen för svenska förbundet för CISV har under hösten deltagit i en nybörjarkurs i esperanto, och esperantungdomar i Stockholm har tillsammans med sekreteraren i lokalföreningen för CISV **Ulla Pramborg**, Lidingö, diskuterat eventuell medverkan i barnbyar.

Karin Swedenborg och Ulla Pramborg presenterar här den verksamhet, som bedrivs av CISV, men också den fredsverksamhet, kallad Neve Shalom eller "Fredens oas", som de också arbetar inom.

CISV – Children's International summer villages

Det är en internationell, politiskt och religiöst obunden organisation som genom UNESCO har anknytning till FN. CISV:s syfte sammanfaller med grundsats 10 i FN:s förklaring om barnens rättigheter.

CISV sammanför barn och ungdomar, som tillhör olika raser, religioner och politiska system för att de ska uppleva gemenskap och lära sig samarbete och internationell förståelse.

CISV:s i Sverige uppgifter är:

- att anordna internationella barnbyar i Sverige för 11-åringar
- att sända svenska barn med ledare till internationella barnbyar i andra länder
- att anordna sommarläger för invandrarbarn och svenskfödda barn
- att organisera juniorföreningar för ungdomar, som deltagit i

internationella läger och för andra ungdomar intresserade av CISV

att organisera ungdomsutbyte mellan CISV-familjer i Sverige och andra länder

att anordna internationella seminarier för 17-18-åringar

att initiera och stödja forskning inom CISV:s verksamhetsområde

Sommaren 1986 anordnas av CISV ett 40-tal barnbyar runt om i världen därav 4 i Sverige, nämligen på Lidingö, i Göteborg, Halmstad och Malmö.

Verksamheten finansieras genom statsbidrag, fondmedel, medlemsavgifter, soaréer, lotterier, basarer, mm.

Ytterligare upplysningar lämnas av

**Ulla Pramborg, Örnvägen 4, 181 40 Lidingö**

## NEVE SHALOM – ETT FREDSEXPERIMENT I ISRAEL

Neve Shalom, "Fredens oas", är ett försök att motverka nu rådande känslor av främlingskap, fruktan och hat mellan de judar och de araber, som bor i staten Israel. Idén föddes hos Bruno Hussar. Han är född heljude, uppvuxen i Kairo, som vuxen konverterad till katolicismen och prästvigd inom dominikanerorden. Han kom på 50-talet till Israel för att verka för försoning mellan judar och kristna. Efter sexdagarskriget 1967 började han drömma om att skapa en fredsoas, där man skulle arbeta för fred och försoning mellan olika folk och religioner i landet. Ur den drömmen har Neve Shalom vuxit fram.

Neve Shalom består av två för

varandra oumbärliga delar: byn och fredsskolan.

Byn bebos f n av 60 personer, mest unga familjer med barn men även ensamstående. Hälften är judar, hälften araber. Där finns bekännare av judendom, kristendom, islam och även personer utan religiös tro. Alla identiteter är likvärdiga och respekteras utan förbehåll. Man lever ett strävsamt vardagsliv sida vid sida och firar alla kristna, judiska och muslimska högtider gemensamt. Man har ett daghem med en arabisk och en judisk "fröken" och en lågstadieskola, där en arabisk och en judisk lärare undervisar tillsammans, var och en på sitt språk. Skolan är därigenom helt unik i Israel.

Fredsskolan har kursmässig undervisning, mest för ungdomar i ålder 15-17 år. De bor i internat i 4-5 dagar, ca 50 åt gången, hälften vardera av araber och judar. Kursledarna är specialutbildade på högskolenivå för sin uppgift. Eleverna förs stegvis i kontakt med varandra. Fördomar och aggressioner dras fram och bearbetas intensivt. Det omedelbara resultatet är oftast påtagligt. Man befäster det genom målmedveten, långvarig uppföljning, mest på hemorten och under sakkunnig ledning. Från 1978 har ca 6 000 elever gått igenom sådan kurs.

Det händer numera, att fredsskolans hjälp påkallas utifrån. Hösten 1984 fick fyra kursledare tom på inbjudan fara till Nord-Irland för att visa upp sin teknik vid en lägerverksamhet för katolska och protestantiska ungdomar. Neve Shalom är i dag den kanske effektivaste organisationen i det svåra arbetet för fredlig judisk-arabisk samexistens i Isra-





---

# Amnesty International

Amnesty International är en folkrörelse som arbetar till försvar för ett begränsat antal grundläggande mänskliga rättigheter.



Den började som en rörelse för frigivning av samvetsfångar, dvs personer som har fängslats "på grund av sin politiska, religiösa eller etiska övertygelse, eller på grund av sin etniska tillhörighet, sitt kön, språk eller sin hudfärg, under förutsättning att de inte personligen förespråkade eller utövade våld".

Vädjandet är den främsta metod som Amnesty arbetar med. Man kan då stödja sig på de deklamationer och avtal som åtminstone på pappret omfattas av snart sagt alla nationer. Världens regeringar måste ständigt påminnas om sina åtaganden då det gäller en av de mest grundläggande av alla mänskliga rättigheter: rätten att ha en avvikande mening, att protestera, att organisera sig för gemensamma intressen, att framföra sina åsikter eller sin tro.

---

el. Under ökande spänning i landet är det arbetet nu nödvändigare än någonsin. Arbetet är helt beroende av hjälp utifrån. Bidrag kommer från olika håll i världen. Här hemma har nyss bildats "Föreningen Neve Shaloms vänner i Sverige" med syfte att informera och att samla in bidrag. Ordförande är Kerstin Ekman, riksdagsledamot från Göteborg.

Vänföreningens postgirokonto är 491 75 58 - 1. Årsavgifter är 50 kr för en enskild medlem, 100 kr för en familj. Medlem kan påräkna fortlöpande information om vad som händer i Neve Shalom.

Amnesty arbetar för snara och korrekta rättegångar för alla politiska fångar. Organisationen bekämpar bruket av tortyr och annan grym, omänsklig behandling eller bestraffning av fångar, också dödsstraffet.

Slutligen arbetar Amnesty för att alla regeringar skall respektera de normer som anges i FN:s Miniregler för behandling av fångar, och man kan ingripa i flyktingärenden då det finns risk att en utvisad vid återkomsten till hemlandet kommer att drabbas av politisk förföljelse inom Amnestys mandat.

Organisationens uppbyggnad och arbetsformer leder till att språk och språkkunskaper får en stor betydelse. Det grundläggande utredningsmaterialet kan numera erhållas på engelska, franska eller spanska. I Sverige väljer vi som regel engelska, samtidigt som vi försöker att översätta så mycket som möjligt till svenska. Även den som inte har kunskaper i främmande språk skall kunna delta aktivt.

Problemen återkommer när medlemmarna skall skriva sina vädjanden, förfrågningar eller protester till olika regeringar och myndigheter. Det krävs ganska goda kunskaper i ett språk för att kunna åstadkomma ett brev som är både begripligt, hövligt och någorlunda formellt korrekt.

Till medlemmarnas hjälp publicerar vi i många sammanhang

förslag till färdiga brev, eller förslag till ofta återkommande fraser som kan fogas samman till ett brev. Vi har sådana hjälpmedel för i första hand engelska, franska, spanska och tyska. Tyvärr räcker det inte alltid.

Problemen med översättningar fram och tillbaka kan också skapa osäkerhet och missförstånd. En text som alltför troget översätts från engelskan blir ofta väldigt otymplig och svårläst på svenska. Å andra sidan kan en alltför fri översättning leda till förvanskningar av sakinnehållet och skapa väldiga förvecklingar. Häromdagen skulle jag skriva om en samvetsfånge som enligt texten varit "theatre director". Då gällde det plötsligt om den som skrivit utredningen var engelsman eller amerikan: i det ena fallet avsågs en teaterdirektör, i det andra fallet en regissör. Väljer jag fel kan vi komma att framstå som illa formerade.

I varje led av Amnesty Internationals arbete skulle ett internationellt hjälpspråk vara till oerhört stor hjälp - förutsatt att detta språk var någorlunda allmänt omfattat. För det interna arbetet skulle ett sådant språk vara till nytta även om det inte förstods av en enda människa utanför organisationen, helt enkelt därför att det entydigt kunde definiera betydelsen av olika termer och begrepp. Det skulle då vara det säkra mellansteget för översättningar till olika nationella språk.

Bo Lindblom

# Fred = rättvisa

När man hör ordet Fred tänker man nästan alltid på "fri från krig". Men egentligen ligger det mycket mer i ordet. Fred betyder också rättvisa och frihet – frihet från svält, frihet från våld i alla former.

Det kommer aldrig att bli fred i världen, så länge orättvisorna är så stora mellan rika och fattiga inom länderna och mellan länderna.

Orättvisorna hålls vid liv med hjälp av vapen, som används inte bara mot angripare utifrån, utan också används för att skjuta mot det egna folket, när de försöker resa sig och kräva mat och vatten och ett människovärdigt liv för sina barn och sig själva.

"Jag orkar inte se fler bilder på utmärklade barn" hör man ofta. Men om inte vi orkar se fler bilder hur ska då barnens föräldrar orka se dem i verkligheten, dag ut och dag in.

**2.500.000.000.000 =**

**2.500 miljarder kronor**

Så många kronor går åt varje år för vapen och andra militära utgifter. Det är 5 miljoner kronor varje minut som blir 7.200.000.000 (7,2 miljarder kr) varje dygn.

Ställ det i relation till de utmärklade barnen och deras behov av mat och vatten, medicin och skolor.

## Vad kan man göra?

Det finns människor och organisationer, som försöker göra något åt detta. De har bevisat att det går att vända utvecklingen, att ge hjälp till självhjälp om bara vi i de rika länderna är beredda att offra en liten smula av vårt överflöd.

## Bona Espero i Brasilien

Det mest kända exemplet på detta inom esperantorörelsen är barnhemmet Bona Espero i Brasilien, där man med hjälp av gåvor från

esperantister runt om i världen och eget arbete har hjälpt många barn att få gå i skola och få ett människovärdigt liv.

Målet för Bona Espero är att bli självförsörjande genom att odla och sälja egna produkter och på så sätt kunna driva barnhemmet och skolan. Men där är man inte ännu, men det täcker ca 40 % av budgeten. För att täcka resten är de fortfarande beroende av vårt solidariska stöd.

Ett kraftverk för att få ström och en minibuss är planerna för 1986. Nog kan vi väl hjälpa till att förverkliga dem.

Ytterligare information får ni från Bona Espero e. V., Schmittingheide 17 d, D-4400 Münster. Det är en stödorganisation, som arbetar i Väst-Tyskland.

**Monda Fonduso de Solidareco kontraŭ malsato**  
(världssolidaritetsfonden mot svält)

En annan organisation, som arbetar efter samma mönster – hjälp till självhjälp, är Världssolidaritetsfonden mot svält, med förgreningar till esperantorörelsen med medlemmar i hela världen och vars mål är att avskaffa svälten i världen.

Fonden stöder olika projekt i U-länderna på förslag av ordsbefolkningen själv. Ofta är det mycket enkla saker, som ändå har fått stor betydelse för byn. Det finns många projekt bl a i Bolivia, Ruanda, Senegal, Madagascar, Honduras, Mali, Zaire... Ofta är det medlemmar av **Monda Fonduso** på orten, som med hjälp av ekonomiskt stöd får igång det hela.

De som vill stödja eller bli medlem av Monda Fonduso kan skriva till sekretariatet "**Fonds mondial de Solidarité contre la faim**", rue Victor Duruy 75 015 Paris, Frankrike.



## Den Stora Fredsresan går vidare...

Fredsresan är ett svenskt initiativ. Det bildades ett kontaktnät för att förbereda besöken hos regeringarna i Europa.

Nu växer detta till ett världsomspännande kontaktnät. Grupper bildas i alla kontinenter för att besöka grannländernas regeringar och få svar på 4 frågor om fred och nedrustning och en 5:e som lyder "Vill ni satsa på att rent vatten, mat, elementär hälsovård och skolutbildning garanteras människor i hela världen?"

På denna fråga svarade 22 länder av 25 JA, på övriga frågor svarade 16 länder JA.

Inga Thorsson och Karin Söder står i spetsen för Fredsresan, som har ett brett stöd från bland andra fredsorganisationer.

Fredsresan har tagit fram en vacker kombinerad affisch och informationsbroschyr på flera språk. **Denna kommer också att ges ut på esperanto.**

La Pac-vojaĝo estas organizo kiu fondiĝis en 1984. En majo 1985 kvin grupoj faris vojaĝon, ĉiu el ili al kvin landoj por transdoni kvin demandojn al la registaroj. Kvin simplaj demandoj pri tiklaj kaj fundaj aferoj koncerne homa vivo kaj paco. En ĉiu kontinento nun novaj grupoj stariĝas por disvastigi la ideon, kaj fari similajn rondvojaĝojn en ĉiuj mondopartoj.



# Använd fredsaffischen

Informationskommittén har framställt två nya affischer. En fredsaffisch med anledning av fredsåret 1986 och en allmän affisch att användas vid alla lämpliga tillfällen.

Affischerna, som har blå bottenfärg med grön och vit text, är framställda enligt screentryckprincipen och finns dels på kraftig kartong och dels på 100 grams papper. De är lika varandra till utseendet – endast texterna skiljer.

Fredsaffischens text: esperanto – språkligt samförstånd – FRED. Den allmänna affischens text: esperanto – det internationella språket. Det är en modern, fräsch affisch, och som vanligt är det kommitténs "layoutexpert"

Carl Pettersson från Norrköping, som står för utformningen. Calle har dessutom åstadkommit en framställningskostnad som är mycket låg. Priserna ser ni här nedan. Till dem kommer sändkostnader.

Enligt uttalade önskemål är affischerna i olika storlekar för att kunna passa överallt – på kontor, i varuhus, hos frisören, på stans anslagstavlor och många flera ställen. Detta är ett tillfälle för den enskilde esperantisten att verkligen göra en insats!

**Beställ snarast från Esperanto Centro. Angiv på beställning om ni vill ha fredsaffischen eller den allmänna.**

Bernt Lindquist

## Priser

Affisch, kartong,  
storlek 50x70 cm

1 ex 4:–  
10 ex 30:–  
50 ex 100:–

d:o 30x42 cm

1 ex 3:50  
10 ex 25:–  
50 ex 85:–

d:o 21x30 cm (A4)

1 ex 3:–  
10 ex 20:–  
50 ex 75:–

Affisch, papper,  
30x42 cm

1 ex 3:–  
10 ex 20:–  
50 ex 75:–

d:o 21x30 (A4)

1 ex 2:50  
10 ex 15:–  
50 ex 60:–

## Klubo 14!

Att en svensk statlig myndighet ger ut en esperantobok, när hände det senast, har det över huvud taget hänt någon gång tidigare? Postens brevställare om och på esperanto måste betraktas som något verkligt unikt i svenska esperantorörelsens historia.

Det visar också den uppmärksamhet som boken fått i den svenska pressen. Under det gångna året har esperanto varit omnämnt i våra tidningar ca 300 gånger och i den tio i topplistan tävlar postens bok med presidenterna Karin och Ingemund om att ha varit omnämnd flest gånger.

SEF:s vädjan till medlemmarna om ekonomiskt stöd har rönt ett gott mottagande. Vi tycks ha inte bara Klubo Cent utan också Klubo Mil och t o m Klubo Pluraj Mil. Varför inte starta också en Klubo 14, som alla medlemmar kan vara med i. Det ska då gå till så här:

Tag ett inbetalningskort till postgiro. Gör en inbetalning på 14

## Dela lika – för fred och rättvisa

Två gånger per år är dag och natt lika långa, vårdagjämningen och höstdagjämningen. Detta har inspirerat föreningen FRAMTIDEN I VÅRA HÄNDER att instifta "Dela lika – dagen". Det innebär att man den dagen ska dela sin lön med någon som svälter i u-länderna eller lider nöd på annat sätt. Bilden symboliserar detta. Eftersom det inom esperantorörelsen pågår dels hjälpprojekt för att avhjälpa svälten och nöden i världen – t.ex. "Bona Espero" och "Monda Fonduso de Solidareco kontraŭ malsato" – dels hjälpprojekt för att stödja de nybildade esperantogrupperna i Afrika och Asien, skulle DELA LIKA-DAGEN kunna vara något även för oss att imitera. Zamen-

hof-dagen – 15 december – kanske kunde bli en solidaritetsdag vid sidan om Bokens dag. Skolor och böcker är också någonting som saknas i u-länderna, liksom att esperantoklubbarna lider brist på det mesta vad gäller skriv- och läroböcker och annan undervisningsmaterial.

Vi firar också Internationella Vänskapens Vecka varje år den hela sista veckan i februari. Skulle vi inte nästa år – jubileumsåret – kunna göra den veckan till en kampanjvecka med insamling och information även bland allmänheten om våra hjälpprojekt. Det finns fler, inte bara de två ovan nämnda.

Märtha Andreasson

kronor till postgironummer 185-9, Postverket. Skriv ordet Esperantoboken på talongen. Skriv som avsändare namn och adress till ditt närmaste bibliotek, skola, till

någon vän eller granne eller kanske till dig själv.

Och du blir medlem i ett hemligt sällskap, Klubo 14.

Ingemar Nordin

# TRA LA LANDO

## Okcidenta regiono

### Västkustrapport

I västra regionen är studiesäsongen i full gång. De flesta klubbarna har någon form av studieverksamhet och träffas en gång i veckan. I Göteborg har det varit en utställning under två veckor på Göteborgs Kommuns informationscentral, där den nya affischserien och broschyren används tillsammans med annat material, bl.a. informationsnumret av La Espero. Både i Göteborg och Kungälv pågår förberedelserna för kursen på Nordiska Folkhögskolan i maj för fullt och de får god hjälp av göteborgesperantisterna.

Skövde har ett fint utarbetat program för våren med kurser och föredrag. I Falköping har man sina radioutsändningar varje vecka. Borås har en bra kurs i gång, medan Alingsås har lite problem för tillfället. Flera av klubbarna förbereder besöket av Maurice Subject, som i mitten av mars gör en rundresa och berättar om Kina.

Märtha

## Orienta regiono

### Orienta distrikto

Veckoslutskurs anordnas den 19-20 april 1986 för nybörjare i Brygghuset, Norrtullsgatan 12 N, Stockholm.

Ytterligare information kan fås på Esperanto Centro, Brunns-gatan 21, tel 11 74 34, dit också anmälan görs.

## Sudorienta regiono

### Rapport från Småland

För två månader sedan, i skrivande stund, kom jag till Småland – dock inte mörkaste Småland, utan det är alldeles vitt. På vita isiga vägar sökte jag upp Linnéa Edsenius i Nybro, där vi hade en miniregionträff, för att bl a lämna över alla regiondokument i mina händer.

I april kommer en barngrupp från Polen, för att dansa folkdans och sjunga. De ska besöka en skolklass i Högsby – bo i hemmen hos en sjätteklass och uppträda i skolan. De ska också uppträda på något servicehus och ha ett offentligt uppträdande 30 april.

8–15 maj får regionen besök av en esperantist från Szczecin. Han har vunnit pris i Monda Turismo. Han ska berätta om sin stad i Nybro och ev på flera ställen. I slutet av februari hade Oskarshamns Nyheterna en stor artikel om esperanto med rubriken "Högsby – landets esperanto-centrum", men den rubriken får stå för journalisten. Vi har också skickat ut inbjudningar till esperanto-turistbyråer i olika länder med bl a inbjudan till ett intressant hantverkscentrum vid en liten sjö i Småland.

Kerstin Rohdin



## UEA informas

### Uniĝintaj nacioj aŭspicias kvaran komunikan konferencon

La kunlaboro estas nun oficiala: la kvara Jara Konferenco pri Lingvo kaj Komunikado, kiu okazis en Novjorko la 13-an kaj 14-an de decembro, estis komuna aranĝo de la Traduka Fakoj de Uniĝintaj Nacioj kaj la Centro de Esploro kaj Dokumentado pri la Monda Lingvo-Problemo (CED). La Centro, da esplora fakoj de Universala Esperanto-Asocio, organizas tiajn konferencojn en Novjorko depost 1982, daŭre pligrandigante sian kunlaboron kun la lingvaj servoj de Uniĝintaj Nacioj. Kutime unutage, la konferenco de la nuna jaro etendiĝis al du tagoj kun du apartaj temoj.

La plivastigo de la konferenco en dutagan aranĝon koincidis kun festado de la Jubileo de Esperanto en 1987. Ĝi estas la unua el tri akademiaj konferencoj lige kun la Centjariĝo. La dua okazos en Oosoka, Japanujo, en aŭgusto 1986, kaj la tria okazos en Parizo pli malfrue en tiu sama jaro. La temoj de la konferenco estis "Superi la lingvan barilon: La homa/maŝina rilato" kaj "La ideo de universala lingvo".





## Novaj donacoj dum februaro

Dum februaro venis al SEF novaj mondonacoj – sume 713 kronoj. Donacintoj estis:

ABF, Kiruna, styrelsen, 240:–  
Sven Greborn, Norrköping, 30:–  
Louise Holzkämper, Vilhelmina, 38:–  
Ivar Andersson, Hälleforsnäs, 30:–  
S. Augustsson, Kinnarp, 100:–  
Karin Larsson, Kumla, 100:–  
Gösta kaj Greta Ljunggren, Malmö, memore al Ester Andrén, 100:–  
Ivar Andersson, Tranås, 50:–  
Sven Ericsson, Västerås, 25:–  
Inga Magnusson, Hälsingborg, 100:–

Pliaj donacoj estas ĉiam bonvenaj al Svenska Esperantoforbundet, postgiro 2012-3.

## Klubo Cent

Kvar membrojn de Klubo Cent ni notis dum februaro:

K.H. Persson, Motala, 100:–  
Sven Sundin, Växjö, 100:–  
Ivar Andersson, Tranås, 100:–  
Fritz Ström, Kumla, 100:–  
Gävle Esperantoförening, 100:–

Krome estas donaco al Klubo Cent Jaroj: Bernt Lindquist, Arboga, 100:–

## Popola parlamento kunvenis

La 21-an ĝis 23-a de januaro ĉ. mil delegitoj de pli ol 600 diversaj organizoj kolektiĝis en Stockholm por kunveno kontraŭ "apartheid", La plej multaj kun internaciaj rilatoj aŭ pac-organizoj.

Estis granda manifestacio por egaleco inter la rasoj, kaj ebleco por la sveda popol-movado esprimi sian apogon por subpremataj grupoj. La kunvenon gastis pluraj funkciuloj de UN-organoj kaj nia tiama ĉefministro Olof Palme.

Dum la lastaj jaroj SEF parto-

## Krucvorto

Pardonon. Mi forgesis noti la limdaton por la krucvorto en nr 2 de La Espero. Kutime estas du semajnoj post la ricevo de la gazeto. Ek de nun sendu la solvon al: **Åke Blomberg, Lidåkersgatan 6 C, 531 39 Lidköping** kiu prenis al si la prizorgon de tiu laboro.

Entute 9 personoj sendis solvon de la krucvorto en la Espero 1/86 La gajnintoj estas: 1. Willy Bürge-meister, Åmål, 2. Anna-Lisa Liss,

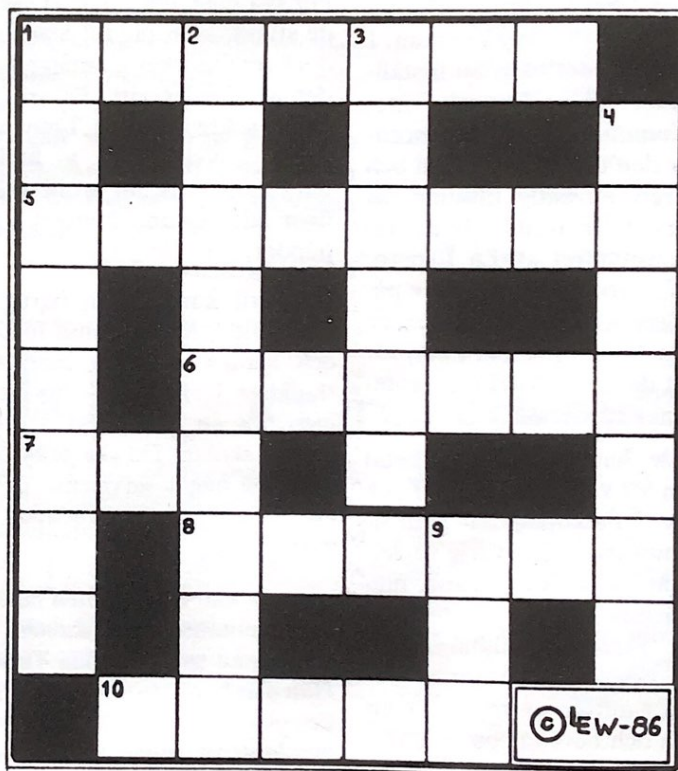
Borlänge, 3. Torsten Lund, Malmö. La premietoj venos!

La ĝusta solvo estis:

Horizontale: la lingvo internacia, tago, el, avo, kolo, navigi, eksceso, reto, ruĝe, lenso, torpedo, almenaŭ, ŝi.

Vertikale: letero, leono, naiva, inversa, ekscite, ankoraŭ abomeni, regalo, li, ok, teo, ol.

Jen nova krucvorto. La solvon sendu antaŭ la 1-a de majo.



### Horizontale:

1. Soldat.
5. Bryderi.
6. Snabel.
7. Att resa.
8. Natur.
10. Täck.

### Vertikale:

1. Stearin.
2. Labyrint.
3. Adress.
4. Färger.
9. Begagna.

prenis plurajn grandajn renkontiĝojn diversspecajn, kaj ankaŭ havis ĉe tiu kunveno reprezentanton.

Anita Lindblom

